

Секція III
ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНИЙ СУПРОВІД
ОСОБИСТОСТІ В ІНФОРМАЦІЙНОМУ
СЕРЕДОВИЩІ

.....

Bohdanova D. O., postgraduate,
Institute of Pedagogical Education and
Adult Education of National Academy
of Sciences of Ukraine (Kyiv)

**AESTHETIC COMPONENT OF A TEACHER'S SPIRITUAL
INTELLIGENCE**

As it is claimed by significant number of scientists, the system of personal values is defined by spirituality of an individual as well as it plays a prominent role in integration of will, consciousness, self-consciousness (Sh. Amonashwilli, V. Kremen, E.Pomitkin, O. Fediyetc). The notion of spiritual intelligence, as the highest attributive feature of human mind, was offered in western psychological science by H. Gardner and D. Zohar.

Spiritual intelligence may be defined as transformational form of intelligence, which provides an individual with the possibility of changing the old paradigms with the innovative ones as it shapes the challenges for the human mind in terms of finding the deeper sense of life, its fundamental values, will, clearness of purpose; in addition, spiritual intelligence sets the extent of influence of the above listed factors on the decision making process and personal values of an individual.

While a teacher is the major individual to be followed by a pupil (after one's parents) at school, one should represent not only the high rate of spiritual intelligence, but also, refer to the aesthetic aspect of this form of intelligence.

As it is stated by G. Morrison, one of the major purposes of the aesthetic implies securing the positive life values and principles of conduct as well as valid moralities, which, in turn, may be represented as effective toolkit for guiding the actions of the teacher in one's professional activities, oriented on the production of the good characters [3]. Spirituality, in this context, may be integrated to the individual ability for establishment of the important interrelation between the inner part of oneself, other people, surrounding one and the God via such means as Love, Faith and Hope.

In the framework of our topic, the question, pertaining to manifestation of spirituality in the secular terms, arises. While establishing the connections between ethics, aesthetics and spirituality of an individual, Driscoll & McKee, have made the following statement – the acceptance and understanding of the source of individual values, is involved into the phenomenon of one's spirituality. In addition, scholars have determined the interrelation between individual spiritu-

ality (as the product of one's spiritual intelligence) and representation of the high ethical and aesthetical standards on the working place [1].

While discussing the aesthetic component of the teacher's work and one's spiritual intelligence, it is critically important to refer to the notion 'the pedagogics of goodness' – as it is offered by I. Zyazun. In the context of this term, the prominent Ukrainian scientist implies the image of the teacher as the master of pedagogical and educational action. As it is stated by the scholar, one of the major social and cultural tasks of the educator implies the long-lasting assistance, provided to the pupil in terms of one's formation as the subject of individual vital activities. While the teacher represents one's pupils the major patterns of self-management, decision making process as well as the one's inspiration for achievement of own life purposes, the teacher is responsible for formation of the life experience in the frame work of being a personality, creation of the environment with the high moral principles and orientation of a pupil for acting in a compliance with the following spiritual rule 'treating other people in the way You want to be treated' [6].

This role of the teacher in formation of individual identity of a pupil and organization of own life in accordance with the principles of Goodness, Beauty and Truth, is critically important in the context of the educational realities of the 21st century, which may be characterized by the information Aloverload with its destructive effect on the process of formation of pupil's individuality. That is why, the modern teacher should refer to one's aesthetic component of the spiritual intelligence, as it is the tool for providing one's pupils with cognitive, practical and aesthetic experience. As it is stated by I. Zyazun, the pedagogical action has two similar (in terms of their meaningful essence) subjects – Human being and another Human being. These subjects should ensure sense of calm, balance, well-being and happiness for each other. The responsibility for the practical implementation of the above mentioned purpose lies on an educator as one should definitely know how to teach one's followers (pupils) to live in compliance with their moral values in an unobtrusive and involuntary manner. That is why, one of the major requirements in relation to the educator is to act professionally and in compliance with the basic values of aesthetics: happiness, freedom, talent, humanity and knowledge [6, 74]. Only in the case when the teacher is spiritually intelligent, one is able to understand and accept these qualities and, furthermore, to integrate them into the philosophy of one's own daily life and professional creativity and in this manner, the teacher becomes the most valued, appreciated and desired teacher for pupils.

Bibliography

1. Driscoll C. and McKee M. Restorying a Culture of Ethical and Spiritual Values: A Role for Leader Storytelling / Cathy Driscoll & Margaret McKee. – Journal of Business Ethics 73 (2) : 205-217 (2007)
2. Gardner H. A Case Against Spiritual Intelligence [Электронный ресурс] / Howard Gardner // Tandfonline. – 2009. – Режим доступа до ресурсу: http://www.tandfonline.com/doi/abs/10.1207/S15327582IJPR1001_3
3. Morrison G.J. Good teaching, spirituality and the philosophy of Emmanuel Levinas / Glenn J. Morrison. – Australian Ejournal of Theology, 14 (1), 1-14

4. Zohar D. *Spiritual Intelligence: The Ultimate Intelligence* / D. Zohar, I. N. Marshall., 2001. – 336 с.
5. Амонашвили Ш. Вера в ребенка рождает гениев // *Мир психологии*, 1996. № 2.
6. Зязюн І. А. Педагогіка добра: ідеали і реалії : наук. метод. посіб. / І. А. Зязюн. – К. : МАУП, 2000. – 312 с.
7. Кремень В. Освіта в структурі цивілізаційних змін / Василь Кремень // *Вища освіта України*. – 2011. – № 1. – С. 8–11.
8. Помиткін Е. Психологія духовного розвитку особистості: Монографія. - К. : Наш час. – 2007. – 280 с.
9. Федій О. Естетотерапія. Навч. посіб. 2-ге вид. перероб. та доп. / О. А. Федій / – К. : «Видавництво «Центр учбової літератури», 2012. – 304 с.

Клименко Ю. О., к.психол.н.,
доцент, Полтавський національний
педагогічний університет імені В.
Г.Короленка (м. Полтава)

ОСОБЛИВОСТІ ПЕДАГОГІЧНОЇ СИСТЕМИ ВЧИТЕЛЯ

Складна природа педагогічної діяльності постійно є предметом наукових та публіцистичних дискусій. Освітня діяльність і педагогічна свідомість суспільства в цілому, як і решта сфер соціальної реальності, знаходяться у стані суттєвих змін. Найбільш вагомим є те, що педагогічна діяльність втрачає риси спонтанного, буденного виконання вчителями дій передачі знань. Педагог-практик прагне зрозуміти основи своєї діяльності, звертається до науки як до інструменту рефлексії. Це зумовлює принципову зміну погляду на реальний освітній процес: освіта – не формування особистості із заданими властивостями, а створення умов для прояву та розвитку особистості.

Орієнтація на особистість в освітньому процесі вимагає прояву суб'єктності вчителя, його самодетермінації в професійній діяльності. Вчитель – автор (співавтор) цілей, змісту, форм і методів педагогічної взаємодії, творець такої освітньої ситуації, в якій затребується особистість вихованця. Педагогічна діяльність є способом професійного існування вчителя. Згідно з думками В. В.Серікова [1], діяльність відображає конкретне ставлення людини до роботи, в якому реально проявляються властивості особистості. Освоєння вчителем педагогічної реальності, самоствердження, самореалізація, становлення свого професійного Я, саморозвиток відбуваються в його діяльності. Результатом самореалізації вчителя є становлення його власної педагогічної системи. Вона включає не тільки педагогічну технологію, але і особистість учителя з характерною інтегральною індивідуальністю, комунікативний простір, який створюється поведінкою та харизматичними властивостями вчителя. Педагогічна система не просто опосередковується особистістю, а визначається нею: її ціннісними орієнтирами, установками, мотивами, розумінням змісту педагогічної діяльності. Реалізація особистісної моделі освіти передбачає перехід учителя на якісно новий рівень про-